วิลาศ มณีวัต

"ถ้างั้นลูกหรือหลานจีนก็เข้าไปนั่งในคณะรัฐบาลของคุณได้" เขาซักอีก

"ก็ได้ซี...เพราะเขาเป็นคนไทยนี่...และเขาก็รักเมืองไทย...มิใช่ว่าเป็นไทยเพียงโดยนิตินัยเท่านั้น" ผมว่าพลางนึกถึงมหากิมเหลียงที่กลายเป็นคุณหลวงวิจิตรวาทการ นึกถึงรองนายกรัฐมนตรี สุกิจ นิมมานเหมินท์ ซึ่งบิดาท่านเป็นคนจีน แล้วก็นึกถึง ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ซึ่งนามสกุลก็บอกชัดอยู่แล้วว่า ท่านมีเชื้อสายจีน แต่ท่านเหล่านี้ก็เป็นไทยหมดแล้ว ทั้งความนึกคิดและความรักใคร่ผูกพันที่มีต่อผืนแผ่นดินไทย

แม้แต่คนที่มีชื่อเป็นแขกอย่างผม ถ้าสืบค้นกันลงไป ไม่ต้องลงไปลึกมากมายอะไรหรอก ปู่ของผมก็ชื่อวั่นสุย เป็นจีนแท้ ๆ แต่มิได้หอบเสื่อจากซัวเถาหรือฮ่องกง *เพราะผมเป็นคนใต้ ปู่ซึ่งเรียกให้ถูกต้องก็คือ "กง"* ของผมนั้น ท่านจึงเป็นจีนสิงคโปร์ ท่านเดินเรือเอาสินค้ามาขายแถวสุราษฎร์ ลงจากเรือมาเล่นไพ่นกกระจอก และล่อเหล้าโรงตามประสาคนหนุ่ม ๆ ...แล้วรุ่งขึ้นก็ออกจีบสาว แล้วท่านก็ได้แต่งงานกับย่าของผม ซึ่งเป็นลูกสาวชาวนาคนไทยธรรมดา ย่าของผมก็เลยบอกท่านว่า "อย่ากลับสิงคโปร์เลย...อยู่ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ เสียที่บ้านดอนนี่แหละ..." กงของผมท่านก็เชื่อ

แต่ถ้าจะเกณฑ์ให้ผมเขียน "อยู่กับกง" ผมคงเขียนไม่ได้ เพราะตอนผมเกิดนั้น ผมอยู่*กับพ่อแม่ผมมาตลอด ไปเยี่ยมกงบ้างก็เพียง*ชั่วครู่ จะอยู่นานหน่อยก็เฉพาะตรุษจีน เพราะวันนั้นกงจะใจดีต่อหลาน ๆ เป็นพิเศษ

เท่าที่ผมจำได้นั้น กงของผมท่านเป็นไทยไปมากแล้ว เพราะท่านเลี้ยงไก่ชน และในละแวกนั้นนักเลงไก่ทุกคนต้องยอมยกให้ว่า ท่านเป็นนักเลงไก่ชนชั้นเซียน ใครจะมาลูบคมท่านเรื่องนี้เป็นไม่ยอมเด็ดขาด

ในรอบ 200 ปีที่ผ่านมา คนจีนที่ได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ทุกคนมิได้ถูกคนไทยรังแก แต่ตรงกันข้ามไปที่ไหนคนไทยก็ยินดีต้อนรับด้วยน้ำใจไมตรี คนจีนที่มีความขยันขันแข็ง มีความซื่อสัตย์สุจริต ก็ประสบความสำเร็จทางการค้า เป็นนายธนาคาร เป็นนายช่างรับเหมา เป็นเจ้าของกิจการโรงสีไปมากมายก่ายกอง อยู่ในกรุงเทพฯก็มี ทุ่งสงเชียงรายก็มี

หรือที่ไม่ได้เป็นเจ้าสัว เพราะมัวเพลินอยู่กับไก่ชนอย่างกงของผมก็ดี...ถึงอย่างไรผมก็ยังภูมิใจว่า กงของผมมีไก่ชนลือนามลงสนามทีไรชนะทุกที คนเราจะให้เป็นนายธนาคารกันหมดย่อมไม่ได้ โลกนี้จะมีแต่ดอกซากุระมันก็จะเซ็งไป ต้องมีดอกมะลิ ดอกดาวเรือง ที่มันพื้น ๆ ง่าย ๆ ไว้บ้าง

ผมยังเคารพและคิดถึง "กง" ของผมอยู่จนเดี๋ยวนี้ คนเราอาจทำผิดได้ แต่ถ้ารู้สำนึก*ผิดแล้วเลิกทำชั่วเสียได้ พระพุทธเจ้าท่านก็ยังสรรเสริญ ตอนวัยชรา กงของผมท่านรู้สำนึก*ผิด ท่านเลิกเล่นไก่ชนเด็ดขาด ท่านสั่งสอนผมเสมอว่า "มันบาปโว้ย! อย่าเอาอย่างกงนะ... กงมันเป็นคนไม่ดี"

แต่ผมยังเห็นกงของผมเป็นคนดีอยู่นั่นเอง เพราะเมื่อท่านเลิกทำบาปแล้ว ตอนหลังผมเห็นท่านชอบใส่บาตรอีกด้วย

นี่คือ กงของผม...คนจีนคนหนึ่งที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร แล้วก็กลายเป็นไทยไปโดยสิ้นเชิง ผมเองก็ไม่เคยนึกว่า ความเป็นจีนของท่านมันจะสลักสำคัญอะไรนักหนา เพราะผมเป็นไทยไปแล้ว...นี่ต่างหากล่ะ ที่*สำคัญ*

ผมจึงลืมถามท่านไปว่า ท่านเป็นจีนแคะหรือจีนฮกเกี้ยน...ก็ไม่รู้จะถามไปทำไม เพราะรู้แต่เพียงว่าผมเป็นคนไทย เพียงแค่นี้...

...ก็พอแล้ว

ก็ขอจบดื้อ ๆ ตรงนี้แหละ เรื่องนี้ไม่มีคติสอนใจอะไร เพราะที่เขียนมาทั้งหมดนี้ก็เขียนเล่น ๆ เพราะเกิดถวิลถึงกงของตัวเองขึ้นมา มิได้เขียนเพื่อให้ใช้เป็นตำราเรียนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาแต่อย่างใด จึงไม่ต้องลงท้ายว่า "นิทานเรื่องนี้ สอนให้รู้ว่า...."